

WOORDEN ALS HEERLIJK

NIVEAU 1

Spellingcategorie: woorden met **-lijk**

Inhoudsopgave

blz.

Niveau 1

1.	Instapdictee	n-86
2.	Oefeningen gericht op het herkennen van de categorie	n-88
3.	Aanbieding van de regel	n-92
4.	Oefenbladen met woorden uit deze categorie	n-93
5.	Controledictee	n-99

Niveau 2

6.	Instapdictee	n-102
7.	Oefeningen gericht op het herkennen van de categorie	n-104
8.	Aanbieding van de regel	n-108
9.	Oefenbladen met woorden uit deze categorie	n-109
10	Controledictee	n-117

NET-ALS

WOORDEN

hoe zit het ook al weer?

spreek uit

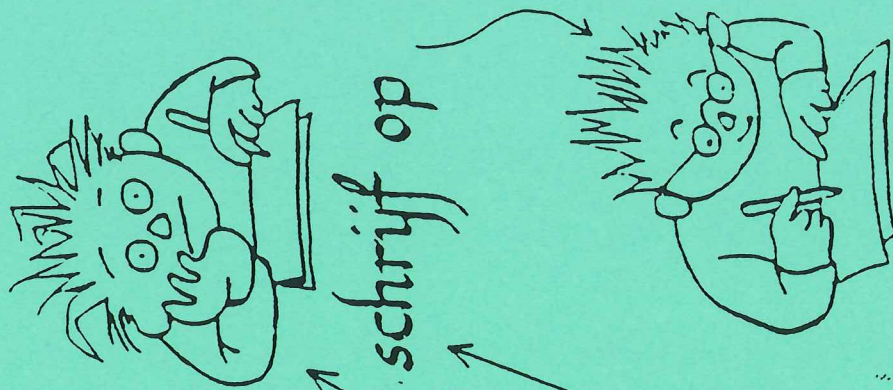
luister goed

begin, gezien, verhaal, terug
je zegt bugin, maar schrijft begin
je zegt guzien, maar schrijft gezien
je zegt vurhaal, maar schrijft verhaal
je zegt turug, maar schrijft terug

dame, broden, aarde, alles, haven, kleiner
er zijn ook woorden waarin je achteraan
een -u hoort, maar een -e schrijft

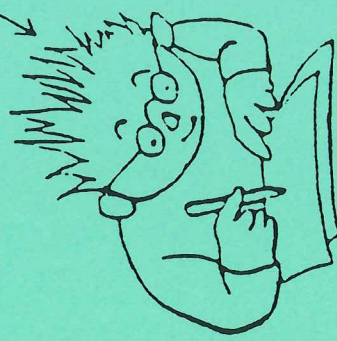
aardig, bezig, rustig
je zegt aardug, maar schrijft aardig
je zegt bezug, maar schrijft bezig
je zegt rustug, maar schrijft rustig

heerlijk
je zegt heerluk, maar schrijft heerlijk

schrijf op

kijk na

NET-ALS

WOORDEN

hoe zit het ook al weer?

spreek uit

luister goed

--	--	--	--

schrijf op

kijk na

**Dicteer in zinsvorm aan de leerling, of bied via de
cassetterecorder de onderstaande woorden aan:**

Instapdictee

- 1 heerlijk
- 2 moeilijk
- 3 ijverig*
- 4 vrolijk
- 5 verkeer*
- 6 eerlijk
- 7 lelijk
- 8 pijnlijk
- 9 terug*
- 10 kwalijk
- 11 sierlijk
- 12 bezig*
- 13 gelijk
- 14 olijk

Dictee

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14

Je zegt: de taart is heerluk
 maar je schrijft: de taart is heerlijk.

Zet een kruisje bij de woorden met -lijk:

verkeer	heerlijk
eerlijk	bezig
tekening	pijnlijk
vrolijk	gebak
sierlijk	kwalijk
behang	lelijk
terug	rekening
dierlijk	banken
ijverig	olijk
moeilijk	heuglijk

Onderstreep de woorden met -lijk:

driftig dierlijk gevangen vrolijk eerlijk aardig moeilijk
 lastig gebak lelijk draaglijk verzameling gelijk bankje
 klaaglijk kwalijk heerlijk

Zet een rondje om de woorden met -lijk:

sierlijk vlijtig kwalijk vrolijk schutting aardig eerlijk mistig olijk

Doe het nog maar eens:

heuglijk veilig verbruik terug lelijk dierlijk draaglijk heerlijk bank

Bied de onderstaande woorden auditief aan (evt. met behulp van een cassette recorder), waarbij de leerling iedere keer als hij een woord met -lijk hoort een kruisje moet zetten in het bijbehorende hokje:

- 1 draaglijk
- 2 verhaal*
- 3 moeilijk
- 4 vrolijk
- 5 gebak*
- 6 klaaglijk
- 7 heerlijk
- 8 tapijt*
- 9 sierlijk
- 10 pijnlijk
- 11 verwijt*
- 12 kwalijk
- 13 dierlijk
- 14 bereik*
- 15 heuglijk

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

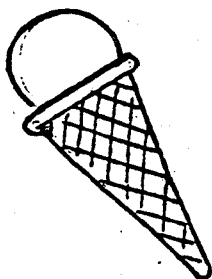
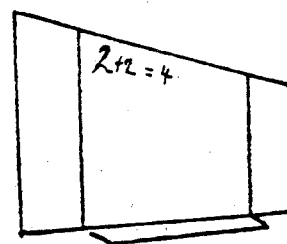
Zet een streep onder de woorden met -lijk, -lijke, -lijks, -lijkse:

Vandaag is het zover! Het jaarlijkse schoolreisje gaat beginnen. Het is heerlijk weer. Daar komt de bus al aan. Hij is lelijk beschilderd. Alle kinderen willen gelijk naar binnen. Maar de meester is eerlijk en laat hen een voor een de bus ingaan. Hans stapt mis. Hij bezeert zich lelijk en wrijft over zijn pijnlijke knie. Als alle kinderen binnen zijn, vertrekt de lelijke bus. De kinderen zingen een vrolijk liedje. Ook Hans zingt mee; hij is zijn pijnlijke knie al vergeten. Het zal een heerlijke en heuglijke dag worden! Opeens geeft de meester een dierlijke brul. Iedereen is gelijk stil, behalve Kees die nog doorzingt. De meester neemt het hem niet kwalijk. Als de meester wat wil vertellen, neemt de chauffeur een moeilijke bocht. De meester wankelt en valt sierlijk languit in het middenpad. Eerst zijn de kinderen geschrokken, maar als de meester opstaat en lacht, dan zijn ze weer vrolijk. Na een heerlijke dag is het jaarlijks schoolreisje weer achter de rug!

Goed kijken!

Zet het juiste cijfer bij het goede plaatje:

- 1 Ans heeft een vrolijk gezicht
- 2 Dat is een lelijk huis
- 3 Dit is geen moeilijke som
- 4 Wat een heerlijk ijsje

	SPREEK UIT
	heerlijk WAT VOOR WOORD IS HET ?
	je zegt heerluk , maar schrijft heerlijk
	SCHRIJF OP
	KIJK NA

Rijmen:

eerlijk
h.....

olijk
v.....

sierlijk
d.....

draaglijk
kl.....

Schrijf over:

kwalijk gelijk jaarlijks moeilijke pijnlijke heuglijk
sierlijke lelijk dierlijk heerlijke

.....
.....
.....
.....
.....

Vul in:

eerlijk	Een	koopman
moeilijk	Een	opdracht
lelijk	Het	eendje
vrolijk	De	kinderen
sierlijk	De	bloemen
heerlijk	De	taart
pijnlijk	De	knie
kwalijk	Een	leugen
heuglijk	Het	schoolreisje
jaarlijks	De	veemarkt

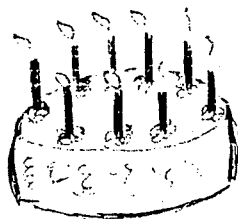
Kies het goede woord uit:

sierlijk	De jongen zingt de hele dag.
heerlijke	Die sommen maak ik wel even.
eerlijke	De bloemen hebben een geur.
vrolijke	Neem me niet; ik hoor u niet.
moeilijke	Mijn knie geneest niet snel.
jaarlijkse	De veren van de pauw zijn heel
kwalijk	De jongen gaf zijn fout toe.
pijnlijk	De veemarkt is altijd druk.

Zet de volgende woorden in de goede rij:

lelijk deftig koning vrolijk kwalijk aardig schutting
heerlijke ijverige leuning tekening prachtig moeilijke
verzameling machtig

-ing	-ig(e)	-lijk(e)

een heerlijke taart

Woorden veranderen!

Voorbeeld: van heer kun je heerlijk maken.

Doe ook zo met:

sier		draag	
eer		klaag	
pijn		heug	
dier		baar	
voor		eer	

Nog eens woorden veranderen!

Voorbeeld: eerlijk -- de eerlijke jongen.

Doe ook zo met:

heerlijk	Het		weer
lelijk	Het		schilderij
moeilijk	De		sommen
vrolijk	De		kinderen
sierlijk	De		bloemen

Maak een zin met:

eerlijke	
jaarlijkse	
moeilijke	

Dicteer aan de leerling of bied via de cassette recorder de volgende woorden aan en geef de opdracht: "Schrijf alleen de woorden op met -lijk, -lijke, -lijks:

- 1 pijnlijk
- 2 driftig*
- 3 jaarlijks
- 4 vrolijke
- 5 tapijt*
- 6 moeilijke
- 7 sierlijk
- 8 verwijt*
- 9 kwalijke
- 10 gelijke
- 11 koning*
- 12 klaaglijk
- 13 heuglijk
- 14 prachtig*
- 15 voorlijke

Woorden met -lijk, -lijke, -lijks:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

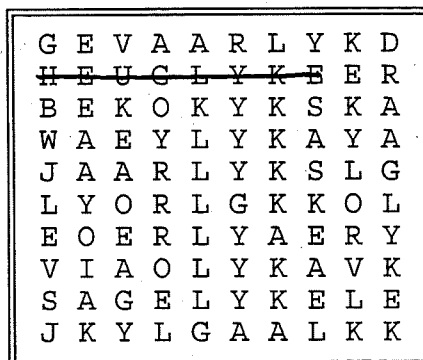
Maak de zinnen af met -lijk woorden:

Niet mooi, maar l.....
Niet gemakkelijk, maar m.....
Niet droevig, maar vr.....
Niet vals, maar e.....
Niet vies, maar h.....
Niet apart, maar g.....
Niet stijf, maar s.....
Niet plantaardig, maar d.....

Puzzelen!

Zoek de volgende woorden op in de puzzel en streep ze door:

baarlijk draaglijke eerlijke gelijke gevaarlijke ~~heuglijke~~
jaarlijks jaarlijkse klaaglijk klaaglijke olijk olijke
sierlijke voorlijk vrolijke

Zet nu alle letters die over zijn achter elkaar.

Welk -lijk woord vind je dan?

Schrijf het maar op:

.....

Dicteer in zinsvorm aan de leerling of bied via de cassette recorder de onderstaande woorden aan:

Controledictee

- 1 moeilijke
- 2 jaarlijks
- 3 behang*
- 4 draaglijk
- 5 eerlijke
- 6 tapijt*
- 7 kwalijk
- 8 lelijke
- 9 verkeer*
- 10 voorlijk
- 11 heuglijk
- 12 sierlijke
- 13 vrolijke
- 14 driftig*

Dictee

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14

WOORDEN ALS HEERLIJK

NIVEAU 2

NET-ALS

WOORDEN

hoe zit het ook al weer?

spreek uit

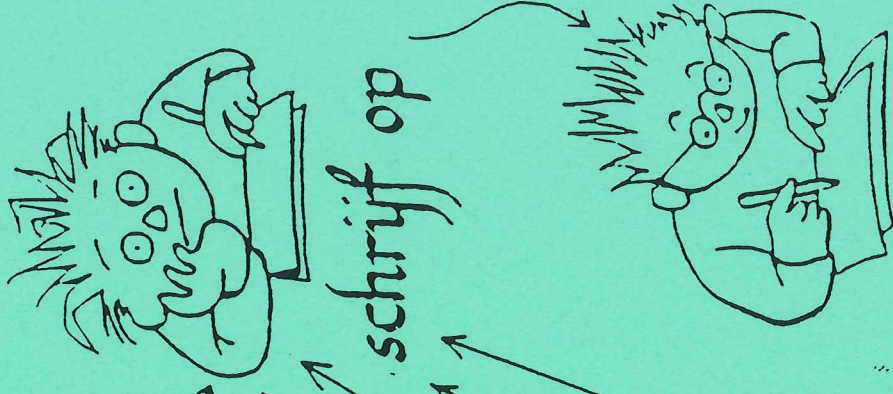
luister goed

begin, gezien, verhaal, terug
je zegt bugin, maar schrijft begin
je zegt guzien, maar schrijft gezien
je zegt vurhaal, maar schrijft verhaal
je zegt turug, maar schrijft terug

dame, broden, aarde, alles, haven, kleiner
er zyn ook woorden waarin je achteraan
een -u hoort, maar een -e schrijft

aardig, bezig, rustig
je zegt aardug, maar schrijft aardig
je zegt bezug, maar schrijft bezig
je zegt rustug, maar schrijft rustig

heerlijk
je zegt heerluk, maar schrijft heerlijk

schrijf op

kijk na

NET-ALS

WOORDEN

hoe zit het ook al weer?

spreek uit

luister goed

--	--	--	--

schrijf op

kijk na

Dicteer in zinsvorm aan de leerling of bied via de cassette-recorder de onderstaande woorden aan:

Instapdictee

- 1 eigenlijk
- 2 huwelijk
- 3 ordelijk
- 4 gevangen*
- 5 uiterlijk
- 6 verzoeken*
- 7 dodelijk
- 8 schriftelijk
- 9 verkeersbord*
- 10 dagelijks
- 11 werkelijk
- 12 nieuwsgierig*
- 13 gemakkelijk
- 14 begrijpelijk

Dictee

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

Je zegt: heerluk
maar je schrijft: heerlijk.

Zet een kruisje bij de woorden met -lijk en -lijks:

smakelijk	tevreden
deftige	vreselijk
schadelijk	vriendelijk
terug	driftige
nauwelijks	huishoudelijk
kinderlijk	oneerlijk
ongeluk	vertelling
wonderlijk	achterlijk
gevaarlijk	gebruikelijk
geheimpje	verkering

Onderstreep de woorden met -lijk en -lijks:

hobbelig degelijk maandelijks sappige bedenkelijk
duidelijk ernstige fatsoenlijk nuttige natuurlijk
wekelijks onmogelijk stoffige wenselijk jaarlijks
knorrige landelijk persoonlijk prachtige letterlijk

Zet een rondje om de -lijk woorden:

voorzichtig dadelijk feestelijk mollig opzettelijk vermakelijk

Doe het nog maar eens:

verstandelijk sappig mogelijk hinderlijk machtig gewoonlijk

Bied de volgende woorden auditief aan (evt. met behulp van de cassette recorder), waarbij de leerling iedere keer als hij een woord met -lijk of -lijks hoort een kruisje moet zetten in het bijbehorende hokje:

- 1 erfelijk
- 2 tevreden*
- 3 zorgelijk
- 4 misselijk
- 5 leuninkje*
- 6 geestelijk
- 7 gruwelijk
- 8 waarschijnlijk
- 9 gevangenis*
- 10 sterfelijk
- 11 nauwelijks
- 12 tapijten*
- 13 avontuurlijk
- 14 noodzakelijk
- 15 voorzichtig*

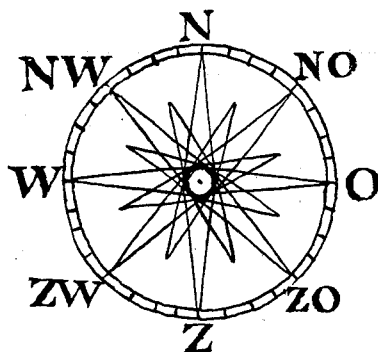
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15

Zet een streep onder de woorden met -lijk, -lijke, -lijks, -lijkse:

Eindelijk is het zover! De jaarlijkse vakantie staat weer voor de deur. Dit jaar gaat de reis naar het onmetelijke Rusland. Moeder pakt belangrijke en noodzakelijke spullen ordelijk in. Vader kijkt daarbij wat zorgelijk. Hij denkt: "Hoe moet ik al die koffers fatsoenlijk in de auto krijgen?" Uiteindelijk is dan toch alles klaar voor vertrek. Vader, moeder en de twee kinderen stappen in de behoorlijk grote auto en ze rijden onmiddellijk weg. De avontuurlijke reis is begonnen! Nauwelijks zijn ze op weg of daar klinkt een bedenkelijk en klaaglijk geluid. Vader stopt onmiddellijk. Hij stapt uit en loopt zorgelijk, maar uiterlijk kalm, rond de auto. Hij ziet niets bijzonders, maar hoort wel nog steeds dat klaaglijke geluid. Het komt uit de buurt van de kofferbak. Hij doet die open en - ja het is bijna ongelooflijk - daar zit Flos, onze hond, jammerlijk te bibberen. Vader zegt: "Ja Flos, dat is onbehoorlijk en onfatsoenlijk van ons om jou te vergeten. Gelukkig was je zo slim om op een voortreffelijke manier toch mee te gaan. Maar, vergeten is menselijk. We maken ons schandelijk gedrag goed door je nu genoeglijk op de achterbank bij de kinderen te zetten."

Zet het juiste cijfer bij de goede richting:

1	de wind is noordelijk	2	de wind is westelijk
2	de wind is oostelijk	3	de wind is zuidelijk

	SPREEK UIT
	<i>heerlijk</i> WAT VOOR WOORD IS HET ?
	je zegt heerluk , maar schrijft heerlijk
	SCHRIJF OP
	KIJK NA

Schrijf het tegengestelde -lijk woord op:

gevaarlijk	on.....
fatsoenlijk	
gemakkelijk	
opzettelijk	
behoorlijk	
natuurlijk	
duidelijk	
mogelijk	
schadelijk	
zindelijk	

Verdeel in lettergrepen:

verschrikkelijk noodzakelijk vermakelijk bedenkelijk
 vermoedelijk huishoudelijk gebruikelijk afgrijselijk
 onmetelijk

ver	schrik	ke	lijk
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			
.....			

Schrijf over:

onmiddellijk verrukkelijk verschrikkelijk oorspronkelijk
voortreffelijk gemakkelijk huishoudelijk onfatsoenlijk
bedenkkelijk waarschijnlijk

.....	
.....	
.....	
.....	
.....	

Kies het goede woord:

eigenlijk	Het is op de rijweg.
gewoonlijk	Er is een ongeluk gebeurd.
gemakkelijk	Ik wil weten wat er aan de hand is.
gevaarlijk	Hij werd van de sigaret.
vreselijk	Het is geen weer om uit te gaan.
natuurlijk	Wat een lawaai maakt die straaljager.
misselijk	Vader komt om zes uur thuis.
gruwelijk	Die optelling is best wel

Vul in:

duidelijk	het antwoord
schandelijk	het gedrag
feestelijk	een gebeurtenis
wonderlijk	het verhaal

Maak een zin met de volgende woorden:

wekelijks

.....

menselijk

.....

kouwelijk

.....

dagelijkse

.....

gemakkelijke

.....

Een paar moeilijke -lijk woorden! Schrijf maar over:

genoeglijk werktuiglijk klaaglijk gevoeglijk beweeglijk
behaaglijk heuglijk gezeglijk bijvoeglijk draaglijk

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**Wat heb je ontdekt? Juist! Achter de g komt geen e
maar meteen -lijk! Kijk maar:**

kerkelijk, maar klaaglijk
feestelijk, maar beweeglijk
maandelijks, maar werktuiglijk
afschuwelijk, maar behaaglijk.

Dicteer aan de leerling of bied via de cassette recorder de volgende woorden aan en geef de opdracht: "Schrijf alleen de woorden met -lijk, -lijke, -lijks, -lijkse."

- 1 kerkelijke
- 2 afschuwelijk
- 3 koninkje*
- 4 nauwelijks
- 5 werktuiglijk
- 6 voorzichtige*
- 7 verschrikkelijk
- 8 wekelijkse
- 9 prachtige*
- 10 onmiddellijk
- 11 verrukkelijk
- 12 nieuwsgierig*
- 13 schandelijke
- 14 maandelijks
- 15 dikwijls*

Woorden met -lijk, -lijke, -lijks, -lijkse:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zet het antwoord in de hokjes achter het juiste nummer.

-

.....

Vul het goede woord in:

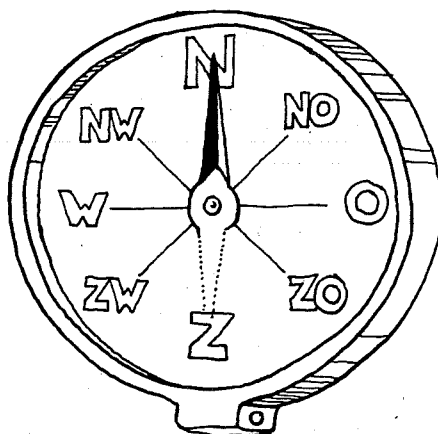
onmiddellijk onduidelijk wekelijks gemakkelijk
dagelijks moeilijker schadelijk kouwelijk
verschrikkelijk koninklijk pijnlijk sterfelijk

- 1 Is een mol nuttig of
- 2 Je bent een koukleum; je doet zo
- 3 Alle mensen zijn
- 4 Dat kind praat erg
- 5 Heb je ergens pijn? Je kijkt zo
- 6 Hetpaleis trekt veel bezoekers.
- 7 Een dag blad verschijnt
maar een weekblad
- 8 De meester zei: "Kom hier.
- 9 Gisteren was het een noodweer.
- 10 Dat is een som;
maar deze is veel

De windroos!

Je ziet in de windroos afkortingen van windrichtingen.
Schrijf die afkortingen voluit:

ZW		Z	
no		W	
nw		O	
ZO		n	

Kies uit:

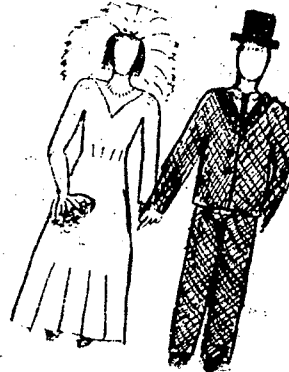
be-, ge-, te-, ver-, -lijk, -lijke, -ig, -ige

- 1 Jouwdrag is niet zo best.
- 2 Ik heb een nogal p..... wond.
- 3 Dat hart..... hapje is heel lekker.
- 4 Ikhang de kamer netjes.
- 5 Jan wasvreden met zijn cadeau.
- 6 Dat kruispunt is erg gev.....
- 7 Wat een m..... som is dat!
- 8 Ankklapt een geheimpje.
- 9 Die onh..... jongen slaat op zijn duim.
- 10 Ik ga nu, maar ik ben zo weerrug.

Doe hetzelfde met:

- 1 Hij heeft altijdluk.
- 2 Hoe laat kom jerug?
- 3 Wat is die man gie.....!
- 4 Hij is timmerman vanroep.
- 5 Het was verschri..... mistig.
- 6 Doe niet zovelend.
- 7 Jouw scha..... gedrag lijkt nergens op.
- 8 De drif..... man sloeg er flink op los.
- 9 Dat was een verru..... maaltijd.
- 10 Die jongen isstandig, maar erg onha.....

huwelijk

Dicteer in zinsvorm aan de leerling of bied via de cassette recorder de onderstaande woorden aan:

Controledictee

- 1 dagelijks
- 2 achterlijk
- 3 onhandige*
- 4 gevaarlijke
- 5 fatsoenlijk
- 6 vervelend*
- 7 zindelijke
- 8 onmiddellijk
- 9 vervangen*
- 10 bedenkelijk
- 11 nauwelijks
- 12 driftige*
- 13 opzettelijk
- 14 werktuiglijk

Dictee

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

